

**ICHKI ISHLAR ORGANLARI FAOLIYATIDA RAQAMLI
TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI**

mayor O.Mustafayev
Jizzax mintaqaviy o'quv markazi
Jismoniy va jangovar tayyorgarlik
sikli katta o'qituvchisi.

Annotatsiya: Maqolada ichki ishlar organlari faoliyatida raqamli texnologiyalardan foydalanishning nazariy va amaliy ahamiyati tahlil qilingan. Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ichki ishlar organlarida boshqaruv samaradorligini oshirish, jamoat xavfsizligini ta'minlash, huquqbuzarliklarning oldini olish, jinoyatchilikka qarshi kurashish, fuqarolar murojaatlari bilan ishlash va davlat xizmatlarini ko'rsatish jarayonlariga ta'siri yoritilgan. Maqolada O'zbekiston Respublikasi ichki ishlar tizimida raqamli transformatsiya jarayonlarining bugungi holati, axborot tizimlari, elektron hujjat aylanishi, videokuzatuv, "Xavfsiz shahar" platformasi, raqamli davlat xizmatlari va zamonaviy tahliliy vositalardan foydalanish masalalari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, raqamlashtirish jarayonida axborot xavfsizligi, shaxsga doir ma'lumotlarni himoya qilish, xodimlarning raqamli kompetentligini oshirish va turli axborot tizimlarining o'zaro integratsiyasini ta'minlash bilan bog'liq muammolar tahlil qilingan. Tadqiqot natijasida ichki ishlar organlari faoliyatida raqamli texnologiyalardan foydalanishni yanada takomillashtirishga qaratilgan ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqilgan.

Kalit so'zlar: Raqamli texnologiyalar, ichki ishlar organlari, raqamli transformatsiya, axborot tizimi, jamoat xavfsizligi, kiberxavfsizlik, videokuzatuv, elektron davlat xizmatlari, sun'iy intellekt, axborot xavfsizligi, raqamli boshqaruv.

Аннотация: В статье анализируется теоретическое и практическое значение использования цифровых технологий в деятельности органов внутренних дел. Освещается влияние современных информационно-коммуникационных технологий на повышение эффективности управления в органах внутренних дел, обеспечение общественной безопасности, предупреждение правонарушений, борьбу с преступностью, работу с обращениями граждан и процессы предоставления государственных услуг. В статье рассмотрено современное состояние процессов цифровой трансформации в системе органов внутренних дел Республики Узбекистан, а также вопросы использования информационных систем, электронного документооборота, систем видеонаблюдения, платформы «Безопасный город», цифровых государственных услуг и современных аналитических инструментов. Кроме того, проанализированы проблемы, связанные с информационной безопасностью в процессе цифровизации, защитой персональных данных, повышением цифровой компетентности сотрудников и обеспечением интеграции различных информационных систем. По

результатам исследования разработаны научно-практические предложения, направленные на дальнейшее совершенствование использования цифровых технологий в деятельности органов внутренних дел.

Ключевые слова: цифровые технологии, органы внутренних дел, цифровая трансформация, информационная система, общественная безопасность, кибербезопасность, видеонаблюдение, электронные государственные услуги, искусственный интеллект, информационная безопасность, цифровое управление.

Abstract: The article analyzes the theoretical and practical significance of using digital technologies in the activities of internal affairs bodies. It examines the impact of modern information and communication technologies on improving management efficiency within internal affairs bodies, ensuring public safety, preventing offenses, combating crime, handling citizens' appeals, and providing public services. The article considers the current state of digital transformation processes in the system of internal affairs bodies of the Republic of Uzbekistan, including the use of information systems, electronic document management, video surveillance, the "Safe City" platform, digital public services, and modern analytical tools. In addition, the study analyzes problems related to information security in the digitalization process, the protection of personal data, improving the digital competence of employees, and ensuring the integration of various information systems. Based on the results of the study, scientific and practical proposals aimed at further improving the use of digital technologies in the activities of internal affairs bodies have been developed.

Keywords: digital technologies, internal affairs bodies, digital transformation, information system, public safety, cybersecurity, video surveillance, electronic public services, artificial intelligence, information security, digital governance.

Hozirgi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida axborot texnologiyalari jamiyat hayotining deyarli barcha sohalariga chuqur kirib bormoqda. Davlat boshqaruvi, iqtisodiyot, ta'lim, tibbiyot, transport va huquqni muhofaza qiluvchi organlar faoliyatida raqamli texnologiyalardan keng foydalanish boshqaruv qarorlarining tezkorligi, shaffofligi va samaradorligini oshirishga xizmat qilmoqda.

Ichki ishlar organlari ham ushbu jarayondan chetda qolmayapti. Chunki ichki ishlar organlarining asosiy vazifalari - jamoat tartibini saqlash, jamoat xavfsizligini ta'minlash, huquqbuzarliklarning oldini olish, jinoyatchilikka qarshi kurashish va fuqarolarning huquq hamda qonuniy manfaatlarini himoya qilish - katta hajmdagi axborot bilan ishlashni talab etadi.

An'anaviy usullarda ma'lumotlarni yig'ish, qayta ishlash, saqlash va tahlil qilish ko'p vaqt talab qilgani sababli tezkor qaror qabul qilishda muayyan qiyinchiliklar yuzaga kelishi mumkin. Raqamli texnologiyalar esa ushbu

jarayonlarni avtomatlashtirish, ma'lumotlarni tezkor tahlil qilish va turli manbalardan olingan axborotlarni bir tizimga birlashtirish imkonini beradi.

O'zbekistonda ham ichki ishlar organlarini raqamli transformatsiya qilishga katta e'tibor qaratilmoqda. 2026 yilda e'lon qilingan rasmiy ma'lumotlarga ko'ra, ichki ishlar organlarida 48 ta axborot tizimi amaliyotga joriy etilgan, "Raqamli hukumat" tizimining idoralararo integratsiya platformasi orqali 1,3 mlrd ta axborot elektron tarzda uzatilgan. "Xavfsiz shahar" yagona platformasiga 72 ta axborot tizimi integratsiya qilingan. Shuningdek, jamoat xavfsizligini raqamlashtirish darajasi 86 foizga yetgan.

Mazkur ko'rsatkichlar ichki ishlar organlari faoliyatida raqamli texnologiyalarning ahamiyati tobora ortib borayotganini ko'rsatadi.

Shu nuqtai nazardan, raqamli texnologiyalarning ichki ishlar organlari faoliyatiga ta'sirini ilmiy jihatdan o'rganish, mavjud muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar ishlab chiqish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

1. Ichki ishlar organlari faoliyatida raqamlashtirishning nazariy asoslari

Raqamlashtirish - axborotni elektron shaklda yaratish, saqlash, qayta ishlash va uzatish jarayonlarini zamonaviy axborot texnologiyalari asosida tashkil etishga qaratilgan kompleks jarayondir.

Ichki ishlar organlari faoliyatida raqamlashtirishni faqat qog'oz hujjatlarni elektron shaklga o'tkazish sifatida tushunish to'g'ri emas. U boshqaruv jarayonlarini qayta tashkil etish, ma'lumotlar bazalarini integratsiya qilish, qaror qabul qilish jarayonini axborot-tahliliy vositalar bilan ta'minlash, elektron xizmatlarni rivojlantirish va xavfsizlikni yangi texnologiyalar asosida ta'minlashni ham qamrab oladi.

Raqamlashtirishning asosiy maqsadi ichki ishlar organlari faoliyatini inson omiliga ortiqcha bog'liqlikdan xoli qilish, xizmatlarni tezlashtirish, ma'lumotlarning aniqligini oshirish va boshqaruv qarorlarining sifatini yaxshilashdan iborat.

Shu bilan birga, raqamlashtirishning yana bir muhim jihati - turli bo'linmalar o'rtasida axborot almashinuvini tezlashtirishdir.

Masalan, bir hududda sodir bo'layotgan huquqbuzarliklar haqidagi ma'lumotlar tezkor ravishda tahlil qilinib, ushbu hududda profilaktik chora-tadbirlarni kuchaytirish bo'yicha qaror qabul qilinishi mumkin.

Bunda raqamli texnologiyalar inson xodimni to'liq almashtirmaydi. Aksincha, xodimga ma'lumotlarni tezkor olish, tahlil qilish va asoslangan qaror qabul qilishda yordam beradi.

Shu sababli raqamli transformatsiyaning asosiy maqsadi "texnologiya uchun texnologiya" emas, balki fuqaro va jamiyat xavfsizligiga xizmat qiladigan samarali boshqaruv tizimini yaratishdan iborat bo'lishi lozim.

2. Raqamli texnologiyalarning ichki ishlar organlari boshqaruvidagi ahamiyati

Boshqaruv samaradorligi ichki ishlar organlari faoliyatining asosiy mezonlaridan biri hisoblanadi.

Boshqaruv jarayonida axborotning o'z vaqtida, aniq va ishonchli bo'lishi muhim ahamiyatga ega. Raqamli texnologiyalar ushbu talablarni ta'minlash uchun keng imkoniyat yaratadi.

Elektron hujjat aylanishi orqali xizmat hujjatlarini tayyorlash, yuborish, qabul qilish va nazorat qilish jarayonlari tezlashadi. Shu bilan birga, hujjatlarning bajarilish muddatlarini elektron nazorat qilish imkoniyati paydo bo'ladi.

2026-yildagi rasmiy ma'lumotlarga ko'ra, ichki ishlar tizimida elektron hujjatlar bilan ishlash darajasi 87 foizga yetgan. Bu raqamli boshqaruv elementlarining amaliyotda keng qo'llanilayotganidan dalolat beradi.

Raqamli boshqaruvning muhim afzalligi - rahbarlarga tezkor tahliliy axborot taqdim etish imkoniyatidir.

An'anaviy usulda ma'lumotlar turli bo'linmalardan alohida yig'ilishi va qo'lda umumlashtirilishi mumkin. Raqamli tizimda esa ma'lumotlarni avtomatik yig'ish va tahlil qilish imkoniyati mavjud.

Bu holat quyidagi vazifalarni samarali hal qilishga xizmat qiladi:

- kriminogen vaziyatni monitoring qilish;
- huquqbuzarliklar dinamikasini tahlil qilish;
- xavfli hududlarni aniqlash;
- xizmat kuch va vositalarini maqbul taqsimlash;
- xodimlar faoliyatini monitoring qilish;
- fuqarolar murojaatlarini nazorat qilish;
- boshqaruv qarorlarini tezkor qabul qilish.

Shu nuqtai nazardan raqamlashtirish ichki ishlar organlarida boshqaruvning sifat jihatidan yangi modeli shakllanishiga olib keladi.

3. Jamoat xavfsizligini ta'minlashda raqamli texnologiyalarning roli

Jamoat xavfsizligini ta'minlash ichki ishlar organlari faoliyatining eng muhim yo'nalishlaridan biridir.

Zamonaviy shaharlarda aholi sonining ko'payishi, transport vositalari harakatining intensivlashuvi va jamoat joylarida odamlar oqimining ortishi xavfsizlikni ta'minlashda yangi yondashuvlarni talab etmoqda.

Bu jarayonda videokuzatuv tizimlari, avtomatlashtirilgan monitoring, raqamli ma'lumotlar bazalari va tahliliy platformalar muhim ahamiyat kasb etadi.

O'zbekistonda "Xavfsiz shahar" yagona platformasining rivojlantirilayotgani raqamli texnologiyalarni jamoat xavfsizligiga tatbiq etishning muhim misollaridan biridir. Rasmiy ma'lumotlarga ko'ra, mazkur platformaga 72 ta axborot tizimi birlashtirilgan va 14 ta tezkor boshqaruv markazi hamda 20 dan ortiq vazirlik va idoralarning ma'lumotlar bazalari integratsiya qilingan.

Bunday integratsiyaning asosiy ahamiyati axborotni turli manbalardan yagona muhitda olish va vaziyatni kompleks baholash imkoniyati bilan belgilanadi.

Shuningdek, 2026 yilda “Xavfsiz shahar” tizimida sun’iy intellekt asosida video tahlil va xavf signallarini boshqaruv interfeysida aks ettirish imkoniyatlari muhokama qilingan.

Bu esa kelajakda xavflarni aniqlash va ularga tezkor munosabat bildirish imkoniyatlarini yanada kengaytirishi mumkin.

Biroq sun’iy intellekt va avtomatlashtirilgan tahlil vositalaridan foydalanishda inson nazorati, qonuniylik va shaxsiy ma’lumotlarni himoya qilish talablari ustuvor bo’lishi shart.

4. Huquqbuzarliklar profilaktikasida raqamli texnologiyalardan foydalanish

Huquqbuzarliklar profilaktikasi ichki ishlar organlari faoliyatining muhim yo’nalishlaridan biridir.

Profilaktika samaradorligi ko’p jihatdan hududdagi vaziyat haqida aniq va tezkor ma’lumotga ega bo’lishga bog’liq.

Raqamli texnologiyalar yordamida ma’lum bir hududda qaysi turdagi huquqbuzarliklar ko’p sodir bo’layotgani, ularning vaqt va hudud bo’yicha taqsimoti, takroriy huquqbuzarliklar dinamikasi kabi ko’rsatkichlarni tahlil qilish mumkin.

Bu esa profilaktika inspektori faoliyatini manzilli tashkil etish imkonini beradi.

Masalan, muayyan mahallada huquqbuzarliklarning ma’lum turi ko’paygan bo’lsa, raqamli tahlil natijalari asosida uning ehtimoliy sabablari aniqlanishi va tegishli profilaktik choralar belgilab olinishi mumkin.

Bunda raqamli texnologiyalar profilaktika ishlarini “umumiy” shakldan “manzilli” shaklga o’tkazishga yordam beradi.

Shu bilan birga, 2026 yilda mahallalarda huquqbuzarliklarni barvaqt oldini olishda zamonaviy raqamli texnologiyalar va texnik vositalarni keng joriy etish vazifalari belgilangani ham ushbu yo’nalishning dolzarbligini ko’rsatadi.

5. Fuqarolarga davlat xizmatlari ko’rsatishda raqamlashtirishning ahamiyati

Ichki ishlar organlari aholiga ko’plab davlat xizmatlarini ko’rsatadi.

Raqamli xizmatlarning rivojlanishi fuqarolar uchun vaqt va xarajatlarni kamaytirish, xizmat ko’rsatish jarayonini soddalashtirish va inson omilini qisqartirish imkonini beradi.

Rasmiy ma’lumotlarga ko’ra, ichki ishlar organlarida 60 ta davlat xizmati ko’rsatiladi va ularning 95 foizi to’liq raqamli shaklda taqdim etilmoqda. 2025-yilda fuqarolarga 23 mln ta, 2026-yilning dastlabki besh oyida esa 5 mln dan ortiq davlat xizmatlari elektron shaklda ko’rsatilgan.

Bu ko’rsatkichlar raqamli xizmatlarning aholi hayotida amaliy ahamiyati yuqori ekanini ko’rsatadi.

Raqamli xizmatlarning yana bir afzalligi - shaffoflikni oshirishdir. Elektron ariza, elektron navbat, elektron ma’lumotnoma va elektron hujjat aylanishi jarayonlarni kuzatish imkonini oshiradi.

Shuningdek, inson omilini kamaytirish ayrim ma'muriy jarayonlarda korrupsiyaviy xavflarni pasaytirishga xizmat qilishi mumkin.

Biroq raqamli xizmatlarni rivojlantirishda raqamli tengsizlik masalasi ham hisobga olinishi zarur. Aholining barcha qatlamlari raqamli xizmatlardan bir xil darajada foydalana olmasligi mumkin.

Shu sababli elektron xizmatlar bilan bir qatorda aholiga zarur axborot va amaliy ko'mak ko'rsatish mexanizmlarini ham saqlab qolish maqsadga muvofiq.

6. Ichki ishlar organlari faoliyatida kiberxavfsizlikning ahamiyati

Raqamlashtirishning ijobiy jihatlari bilan bir qatorda yangi xavflar ham paydo bo'ladi.

Ichki ishlar organlari katta hajmdagi xizmat va shaxsga doir ma'lumotlar bilan ishlaganligi sababli axborot xavfsizligiga alohida e'tibor berish zarur.

Axborot tizimlarining himoyalanganligi, xizmat ma'lumotlariga ruxsatsiz kirishning oldini olish, foydalanuvchilarni identifikatsiya qilish va ma'lumotlarning yaxlitligini ta'minlash muhim vazifalardan hisoblanadi.

2026-yilda IIV tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etish bilan bir qatorda axborot xavfsizligini mustahkamlash masalalari bo'yicha maxsus o'quv-seminarlar o'tkazilgan. Ularda elektron tizimlardan samarali foydalanish, xizmat ma'lumotlarini himoyalash va kiberxavflarning oldini olish masalalariga e'tibor qaratilgan.

Shuningdek, ichki ishlar organlarida raqamli muhitda sodir etiladigan huquqbuzarliklarga qarshi kurashish masalalari bo'yicha ilmiy-amaliy tadbirlar ham o'tkazilmoqda. Ularda kiberjinoyatchilikning zamonaviy ko'rinishlari, axborot xavfsizligi va kiberhuquqbuzarliklarning profilaktikasi muhokama qilingan.

Shundan kelib chiqib, raqamlashtirish va kiberxavfsizlik bir-biridan ajralmas tushunchalar ekanini ta'kidlash mumkin.

7. Sun'iy intellekt va ma'lumotlar tahlilining istiqbollari

Raqamli transformatsiyaning keyingi bosqichi sun'iy intellekt, katta ma'lumotlar tahlili va avtomatlashtirilgan qarorlarni qo'llab-quvvatlash texnologiyalari bilan bog'liq.

Ichki ishlar organlari faoliyatida katta hajmdagi ma'lumotlar mavjudligi ulardan analitik maqsadlarda foydalanish imkoniyatini oshiradi.

Sun'iy intellektdan foydalanishning ehtimoliy yo'nalishlari quyidagilardan iborat:

- huquqbuzarliklar dinamikasini tahlil qilish;
- xavfli hududlarni aniqlash;
- videokuzatuv ma'lumotlarini tahlil qilish;
- fuqarolar murojaatlarini avtomatik turkumlash;
- katta hajmdagi ma'lumotlardan tendensiyalarni aniqlash;
- boshqaruv qarorlarini qabul qilishni axborot bilan ta'minlash.

Biroq sun'iy intellektdan foydalanishda muhim huquqiy va axloqiy masalalar mavjud.

Avtomatik algoritm natijasi inson taqdirini belgilaydigan yagona asosga aylanmasligi lozim. Yakuniy qaror qabul qilishda vakolatli xodimning huquqiy bahosi va inson nazorati saqlanishi zarur.

Shuningdek, algoritmning xolisligi, ma'lumotlarning sifati va shaxsiy ma'lumotlarning himoyasi ta'minlanishi kerak.

Demak, sun'iy intellekt ichki ishlar organlari faoliyatida inson o'rnini bosuvchi emas, balki insonning kasbiy faoliyatini qo'llab-quvvatlovchi vosita sifatida qaralishi maqsadga muvofiq.

8. Raqamli texnologiyalardan foydalanishda inson omili

Raqamli transformatsiyaning muvaffaqiyati faqat texnik infratuzilmaga bog'liq emas.

Har qanday axborot tizimidan samarali foydalanish uchun xodimlarning tegishli bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi talab etiladi.

Ichki ishlar organlari xodimi zamonaviy huquqiy bilimlar bilan bir qatorda raqamli texnologiyalardan foydalanish, ma'lumotlarni tahlil qilish, axborot xavfsizligi talablariga rioya qilish va raqamli hujjatlar bilan ishlash ko'nikmasiga ega bo'lishi zarur.

Shu sababli xodimlarning raqamli kompetentligini oshirish ichki ishlar organlarini raqamlashtirishning ajralmas qismi hisoblanadi.

2026-yilda IIV Akademiyasida ichki ishlar organlarida raqamlashtirish jarayonlari, zamonaviy axborot tizimlari va kiberxavfsizlik bo'yicha amaliy mashg'ulotlar tashkil etilgan.

Bu amaliyotni yanada rivojlantirish zarur.

Xodimlarning raqamli tayyorgarligi quyidagi yo'nalishlarni qamrab olishi maqsadga muvofiq:

- axborot tizimlaridan foydalanish;
- elektron hujjat aylanishi;
- ma'lumotlarni tahlil qilish;
- kiberxavfsizlik;
- shaxsga doir ma'lumotlarni himoya qilish;
- raqamli dalillar bilan ishlash;
- sun'iy intellekt asoslarini tushunish;
- raqamli etika;
- axborot manbalarini baholash.

9. Raqamlashtirishning afzalliklari va mavjud muammolar

Ichki ishlar organlari faoliyatini raqamlashtirish bir qator muhim afzalliklarga ega.

Birinchidan, tezkorlik oshadi.

Ma'lumotlarni elektron shaklda olish va uzatish qaror qabul qilish jarayonini tezlashtiradi.

Ikkinchidan, boshqaruv samaradorligi oshadi.

Rahbarlar hududdagi vaziyat haqida tezkor tahliliy ma'lumot olish imkoniyatiga ega bo'ladi.

Uchinchidan, inson omili qisqaradi.

Avtomatlashtirilgan jarayonlar ayrim takroriy ishlarni kamaytiradi.

To'rtinchidan, shaffoflik oshadi.

Elektron jarayonlarning qayd etilishi xizmatlar ustidan nazoratni kuchaytiradi.

Beshinchidan, ma'lumotlarni tahlil qilish imkoniyati kengayadi.

Katta hajmdagi ma'lumotlarni tezkor tahlil qilish profilaktik faoliyatni sifat jihatidan yaxshilashi mumkin.

Shu bilan birga, qator muammolar ham mavjud:

- axborot tizimlarining to'liq integratsiya qilinmaganligi;
- ayrim xodimlarning raqamli ko'nikmalari yetarli emasligi;
- axborot xavfsizligiga tahdidlar;
- shaxsga doir ma'lumotlarni himoya qilish zarurati;
- texnik infratuzilmaning hududlar bo'yicha bir xil darajada emasligi;
- ma'lumotlar sifatini ta'minlash muammosi;
- turli tizimlarda takroriy ma'lumotlarning mavjudligi.

Shuning uchun raqamlashtirish jarayoni kompleks yondashuv asosida amalga oshirilishi kerak.

10. Ichki ishlar organlarini raqamlashtirishni takomillashtirish bo'yicha takliflar

Tadqiqot natijalaridan kelib chiqib, ichki ishlar organlari faoliyatida raqamli texnologiyalardan foydalanishni yanada takomillashtirish bo'yicha quyidagi takliflarni ilgari surish mumkin.

1. Yagona axborot muhitini rivojlantirish

Ichki ishlar organlaridagi turli axborot tizimlarini o'zaro integratsiya qilishni davom ettirish zarur. Bu ma'lumotlarni takroriy kiritishni kamaytirib, xodimlarning ish vaqtini tejaydi.

2. Profilaktik tahlil platformalarini rivojlantirish

Huquqbuzarliklarning hududiy va vaqt bo'yicha dinamikasini tahlil qiluvchi platformalarni rivojlantirish orqali profilaktika ishlarini manzilli tashkil etish mumkin.

3. Sun'iy intellektidan ehtiyotkorlik bilan foydalanish

Sun'iy intellektni videotahlil, statistik prognoz va axborotni turkumlash kabi yo'nalishlarda joriy etish mumkin. Biroq inson nazorati va huquqiy kafolatlar saqlanishi shart.

4. Kiberxavfsizlikni kuchaytirish

Axborot tizimlarining himoyalanganligini muntazam baholash, xodimlarni kibergigiena qoidalariga o'qitish va xizmat ma'lumotlaridan foydalanish huquqlarini aniq belgilash zarur.

5. Xodimlarning raqamli kompetentligini oshirish

Ichki ishlar organlari xodimlari uchun raqamli texnologiyalar, ma'lumotlar tahlili va kibernetika bo'yicha muntazam malaka oshirish kurslarini kengaytirish maqsadga muvofiq.

6. Elektron davlat xizmatlarini yanada kengaytirish

Fuqarolarga xizmat ko'rsatish jarayonida masofaviy elektron xizmatlar ulushini oshirish, xizmatlarni soddalashtirish va ularning foydalanuvchi uchun qulayligini ta'minlash zarur.

7. Raqamli texnologiyalarni baholashning aniq mezonlarini joriy etish

Raqamlashtirish natijalarini faqat joriy etilgan dasturlar yoki axborot tizimlari soni bilan emas, balki vaqt tejalishi, xizmat sifati, fuqarolar qoniqishi, profilaktika samaradorligi va boshqaruv qarorlarining sifati bilan baholash maqsadga muvofiq.

Xulosa. Bugungi kunda raqamli texnologiyalar ichki ishlar organlari faoliyatini modernizatsiya qilishning muhim vositalaridan biriga aylanmoqda.

Raqamlashtirish jamoat xavfsizligini ta'minlash, huquqbuzarliklarning oldini olish, jinoyatchilikka qarshi kurashish, boshqaruv samaradorligini oshirish va fuqarolarga davlat xizmatlarini ko'rsatish jarayonlarini sifat jihatidan takomillashtirish imkonini beradi.

O'zbekistonda ichki ishlar tizimini raqamli transformatsiya qilish bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar bu jarayonning amaliy ahamiyatini ko'rsatmoqda. Xususan, 48 ta axborot tizimining joriy etilgani, "Xavfsiz shahar" platformasiga 72 ta axborot tizimining integratsiya qilingani va jamoat xavfsizligini raqamlashtirish darajasining 86 foizga yetgani sohada raqamli transformatsiyaning muayyan natijalarini ko'rsatadi.

Biroq raqamlashtirish jarayonini faqat texnik jihatdan baholash yetarli emas. Uning asosiy mezonlari fuqarolar xavfsizligi, xizmatlar sifati, boshqaruv samaradorligi va inson huquqlarining ishonchli himoya qilinishi bo'lishi kerak.

Shu nuqtai nazardan, kelgusida ichki ishlar organlarida raqamli texnologiyalarni rivojlantirishda ma'lumotlar bazalarining o'zaro integratsiyasini kuchaytirish, profilaktik tahlil tizimlarini rivojlantirish, sun'iy intellekt imkoniyatlaridan oqilona foydalanish, axborot xavfsizligini ta'minlash va xodimlarning raqamli kompetentligini oshirish ustuvor vazifalardan bo'lishi lozim.

Ayniqsa, raqamli texnologiyalarni inson huquqlari va qonuniylik prinsiplari bilan uyg'unlashtirish muhimdir. Raqamli vositalar huquqni muhofaza qiluvchi organlarning vakolatlarini kengaytirish vositasi bo'lish bilan birga, fuqarolarning huquqlarini himoya qilish va davlat xizmatlarining sifatini oshirish vositasi ham bo'lishi kerak.

Shunday qilib, ichki ishlar organlarining raqamli transformatsiyasi - bu faqat yangi dasturiy mahsulotlar yoki texnik qurilmalarni joriy etish jarayoni emas, balki

boshqaruv, profilaktika, xavfsizlik va aholiga xizmat ko'rsatishning zamonaviy modelini shakllantirish jarayonidir.

Foydalanilgan adabiyotlar

- 1.O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi. - Toshkent, 2023.
- 2.O'zbekiston Respublikasining "Ichki ishlar organlari to'g'risida"gi Qonuni, 2016 yil 16 sentabr, O'RQ-407-son.
- 3.O'zbekiston Respublikasining "Huquqbuzarliklar profilaktikasi to'g'risida"gi 4.Qonuni, 2014- yil 14 may, O'RQ-371-son.
- 5.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 26 martdagi PF-6196-son "Jamoat xavfsizligini ta'minlash va jinoyatchilikka qarshi kurashish sohasida ichki ishlar organlari faoliyatini sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni.
- 6.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 29 noyabrdagi PF-27-son "O'zbekiston Respublikasi jamoat xavfsizligi konsepsiyasini tasdiqlash va uni amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni.
- 7.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 30 apreldagi PQ-155-son "Ichki ishlar organlari tizimini raqamli transformatsiya qilish bo'yicha kompleks chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori.
- 8.O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi. "Ichki ishlar tizimini raqamli transformatsiya qilish bo'yicha erishilgan natijalar", 2026.
- 9.O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi. Ichki ishlar organlarida raqamli texnologiyalarni rivojlantirish va axborot xavfsizligiga oid materiallar.
- 10.O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi. Kiberjinoyatchilikka qarshi kurashish va raqamli texnologiyalar sohasidagi ilmiy-amaliy tadbirlar materiallari.
- 11.O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi "Xavfsiz shahar" tizimlarini rivojlantirish markazi materiallari.
- 12.O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi Akademiyasi. Ichki ishlar organlarini raqamlashtirish va kiberxavfsizlik bo'yicha o'quv-amaliy materiallar.
- 13.O'zbekiston Respublikasi Hukumat portal. Raqamli davlat xizmatlari va davlat organlarida raqamli texnologiyalarni joriy etishga oid materiallar.